

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudců JUDr. Aleše Nezdařila a JUDr. Ladislavy Mentbergerové ve věci žalobce: **Pražské vodovody a kanalizace, a.s.**, IČO 25656635, se sídlem Praha 1, Pařížská 11, zastoupen Mgr. Ing. Zdeňkem Strnadem, advokátem, Velké Popovice, Na Zeleném vršku 171, proti žalovanému: **Milan Z.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupen JUDr. Klárou Long Slámovou, advokátkou, Praha 4, Urbánkova 3360, **o zaplacení 584.863 Kč s příslušenstvím, eventuálně o zaplacení 90.825 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 16. 6. 2015, č. j. 25 C 306/2013 – 131,

t a k t o :

- I.** Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II.** Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 27.394 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokátky JUDr. Kláry Long Slámové.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem zamítl soud I. stupně návrh, kterým se žalobce proti žalovanému domáhal zaplacení částky 584.863 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 23. 4. 2013 do zaplacení (výrok I. rozsudku). Dále zamítl eventuální návrh, kterým se žalobce proti žalovanému domáhal zaplacení částky 90.825 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 23. 4. 2013 do zaplacení (výrok II.). Současně uložil žalobci

povinnost, aby žalovanému na nákladech řízení zaplatil částku 153.440 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám zástupkyně žalovaného (výrok III.).

Soud I. stupně takto rozhodl o žalobním návrhu, kterým se žalobce proti žalovanému domáhal zaplacení částky 584.863 Kč, tvořené schodkem na hodnotách, jež byl žalovaný povinen vyúčtovat zaměstnavateli, a pro případ, že by soud tomuto návrhu nevyhověl, požadoval žalobce zaplacení náhrady škody ve výši 90.825 Kč s tím, že se jedná o škodu, kterou mu žalovaný měl způsobit porušením prevenční oznamovací povinnosti zaměstnance.

V napadeném rozsudku vyšel soud I. stupně ze zjištění, že žalovaný byl u žalobce zaměstnán v hlavním pracovním poměru jako čistič kanalizačních zařízení, a to na základě pracovní smlouvy z 12. 1. 1999, ve znění dohody o změně pracovního poměru z 31. 12. 2008. Po dobu trvání pracovního poměru měl žalovaný do užívání svěřena služební motorová vozidla typu Mercedes Benz ACTROS, registrační značky xxx a Mercedes Benz AXOR, registrační značky xxx. Dne 22. 1. 2008 byla mezi účastníky sjednána dohoda o odpovědnosti zaměstnance za schodek na hodnotách svěřených k vyúčtování, na níž navázala ještě dohoda o používání referentsky řízených dopravních prostředků z 25. 5. 2011. Obě shora specifikovaná služební vozidla užíval žalovaný v rozhodné době spolu s dalšími zaměstnanci - Ladislavem Š. a Romanem C..

V roce 2012 zakoupil žalobce diagnostické zařízení, které mu umožňovalo u referentských vozidel při provozu sledovat skutečnou spotřebu pohonných hmot. Po instalaci tohoto zařízení do referentských vozidel nechal žalobce změřit spotřebu na vozidlech užívaných žalovaným a zjistil, že v období od 1. 8. 2010 do 6. 12. 2012 se žalovaným vykazovaná spotřeba pohonných hmot významně lišila od spotřeby skutečné (změřené diagnostickým zařízením). Za účelem ověření výše popsaného diagnostického systému nechal žalobce ve dnech 14. 1. 2013 a 5. 6. 2013 zpracovat ještě znalecké posudky, jimiž znalec Ing. Václav Betka ověřil použitelnost zakoupeného diagnostického zařízení ve vozidlech, stanovil odchylku jejich měření oproti skutečné metrologicky ověřené spotřebě pohonných hmot a současně stanovil i výši majetkové újmy zaměstnavatele na obou vozidlech se stanovením podílu řidičů na újmě podle počtu kilometrů.

Na podkladě výsledků znaleckých posudků žalobce dne 23. 4. 2013 okamžitě zrušil pracovní poměr se žalovaným, neboť v jednání žalovaného při vykazování spotřeby pohonných hmot spatřoval zvláště hrubé porušení pracovních povinností zaměstnance. Řízení o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru bylo u Obvodního soudu pro Prahu 5 vedeno samostatně pod sp. zn. 17 C 130/2013.

Soud I. stupně ve sporné věci dále zjistil, že předmětem dohody o odpovědnosti za schodek na hodnotách svěřených k vyúčtování byla čipová karta na odběr pohonných hmot, přičemž žalovaný se v této dohodě z 22. 1. 2008 zavázal, že učiní vše, aby bylo zabráněno ztrátě svěřených hodnot, provede veškerá opatření k uchování těchto hodnot a bude je pravidelně zaměstnavateli vyúčtovávat. Zavázal se rovněž upozorňovat zaměstnavatele na všechny nedostatky, které by znemožňovaly správně vykonávat jeho funkci spojenou s odpovědností k ochraně hodnot svěřených k vyúčtování. V dohodě o používání dopravních prostředků ze dne 25. 5. 2011 se poté žalovaný zavázal dodržovat Směrnici generálního ředitele vydanou pod č. 32/2006 a příslušná ustanovení zákoníku práce. V citované dohodě bylo výslovně uvedeno, že se zaměstnanec zavazuje dodržovat zásadu čerpání do plné nádrže se současným zadáním stavu počítadla ujetých kilometrů nebo odpracovaných motohodin.

Z výpovědí nadřízených zaměstnanců Ing. Petra S., Bc. Jana B. a Tomáše D. a Ing. Milana Z. a dále z výpovědí bývalých zaměstnanců - kolegů žalovaného soud I. stupně zjistil, že řidiči nebyli zaměstnavatelem „přímo seznámeni“ se směrnicí č. 32/2006 a nebylo ani jasné, co bylo jejím obsahem, přičemž podle závěru soudu I. stupně z ničeho ani neplyne, že by její dodržování bylo zaměstnavatelem jakkoliv kontrolováno. Řidiči vyplňovali tzv. stazky po mnoho let stejným způsobem, žádný kontrolní orgán žalobce se proti tomuto způsobu vyplňování nevysslovil, když si jednotliví řidiči způsob vyplnění stazky zjišťovali u ostatních kolegů až po nástupu do zaměstnání. Podle výpovědí nadřízených byla běžně do stazek zapisována spotřeba normovaná (28 litru na 100 km a 25 litrů na motohodinu), přičemž se kontrolovalo pouze to, zda tato normovaná spotřeba nebyla řidičem překročena.

Takto zjištěný skutkový stav posoudil soud I. stupně podle § 250 zák. práce, ve spojení s § 252 zák. práce a podle § 251 a § 258 zák. práce. Poté shledal, že žaloba je v celém rozsahu nedůvodná.

V případě nároku žalobce na náhradu škody, tvořené schodkem na svěřených hodnotách ve výši 584.863 Kč, soud I. stupně uzavřel, že se neztotožňuje se žalobcem v tom, že by schodek v požadovaném rozsahu mohl vůbec vzniknout a že by objektivně mohl být způsoben žalovaným. Provedené důkazy naopak svědčí o tom, že vznikl-li vůbec nějaký schodek na svěřených hodnotách, vznikl bez zavinění žalovaného zaměstnance. Znalecké posudky pracovaly podle závěru soudu I. stupně pouze s matematickou metodou a nedokázaly určit, ve které části sledovaného období či případně dokonce v celém období provozu vozidla vznikly rozdíly v odebraných pohonných hmotách, což prakticky vylučuje jejich použitelnost ve vztahu k vyčíslení škody (schodku). Znalecké posudky podle soudu I. stupně navíc neřeší ani otázku, že vozidla většinu doby, po kterou motorem protékalo palivo, stála a tudíž vlastně ani nelze ověřit spotřebu paliva v závislosti na ujetých kilometrech.

Soud I. stupně ještě doplnil, že pouhé vyplňování výkazu o provozu vozidla způsobem, který měl být podle žalobce nesprávný, nemůže samo o sobě způsobit škodu a k navázání tohoto údajně nesprávného způsobu vyplňování stazek na ztrátu na pohonných hmotách, chybí přesvědčivé důkazy. Žalobcem popisované metody nedovoleného odčerpávání pohonných hmot jsou hypotetické a v řadě případů technicky těžko proveditelné. Navíc čerpací stojany byly sledovány kamerami, jejichž záznamové schopnosti byl i při snížené viditelnosti dostatečné. S tímto podstatným odůvodněním soud I. stupně žalobu na náhradu škody ve výši 584.863 Kč s příslušenstvím zamítl jako nedůvodnou.

V případě eventuálního nároku, který žalobce uplatnil na náhradu škody 90.825 Kč na základě ustanovení § 251 zák. práce, soud I. stupně uzavřel, že v řízení nebylo prokázáno, že by žalovanému bylo známo, že dochází ke ztrátám na pohonných hmotách a tedy ke vzniku škody na majetku zaměstnavatele. Dovodil, že pokud by toto tvrzení žalobce bylo v řízení prokázáno, byly by dány podmínky pro vyhovění žalobě o náhradě škody v rozsahu schodku a nebylo by potřeba nedostatek důkazů obcházet eventuálním požadavkem na zaplacení podílu na vzniklé škodě. Eventuální návrh žalobce je proto podle závěru soudu I. stupně postaven na spekulaci, že žalovaný musel vědět o tom, že dochází k nepovolené manipulaci s pohonnými hmotami. Uvedená spekulace na prokázání povědomí žalovaného o hrozící škodě stačit nemůže, a proto soud I. stupně zamítl i tento eventuální žalobní návrh.

Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil soud I. stupně ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř., přičemž výši nákladů na straně procesně úspěšného žalovaného vypočetl podle § 7 ve spojení s § 11 odst. 1 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. na výsledných 153.440 Kč.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání, které směřovalo proti všem výrokům napadeného rozhodnutí. Soudu I. stupně především vytkl, že nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem nebo jím označeným důkazům, že řízení před soudem bylo postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a dále, že soud I. stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností, že na podkladě důkazů provedených dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a jeho rozhodnutí spočívá též na nesprávném právním posouzení věci.

Odvolatel zejména namítl, že soud I. stupně zcela pominul důkaz předloženými znaleckými posudky, které jednak metrologicky ověřily použitelnost dat vyčtených z řídicích jednotek motorů vozidel a jednak určily rozdíly mezi skutečnou spotřebou pohonných hmot a množstvím pohonných hmot načerpaných žalovaným. Názor soudu I. stupně, že se v případě znaleckých posudků jednalo o pouhé matematické cvičení, označil žalobce za neadekvátní a zpochybnující znaleckou činnost jako takovou, neboť oba znalecké posudky obsahovaly doložku podle § 127a o. s. ř. V této souvislosti žalobce dovedl, že pokud měl soud I. stupně pochybnosti o správnosti předložených znaleckých posudků, měl nařídít zpracování revizního posudku, pokud tak neučinil, zatížil řízení tzv. jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí soudu ve věci.

Žalobce zpochybnil též závěr soudu I. stupně, že by žalovaný musel být prakticky matematický génius, aby si umět spočítat, kolik nafty může odčerpat tak, aby mu vstupní údaje dlouhodobě seděly. Podle názoru odvolatele postačilo, aby si žalovaný na čerpací stanici načerpal konkrétní množství pohonných hmot, lhostejno, zda do nádrže či do přenosného kanystru, znal spotřebu na motohodinu a při čištění vozidla pustil nástavbu a počkal až z původních, například 3,5 motohodiny denní provozní činnosti dojede měřák vozidla na 4 motohodiny a rázem mu vznikl rozdíl cca 10 l nafty. Právě o takovém vzorci chování svědčí nepřímě jednak výkazy podepsané žalovaným a jednak výpovědi svědků.

Žalobce nesouhlasil ani se závěrem soudu I. stupně, že řidiči žalobce byli při výkonu práce pravidelně kontrolováni a pohyb vozidel sledován GPS a kontrolovány byly i jím prováděné výkazy a tudíž nemohlo dojít ke zcizení takového množství nafty. Podle názoru žalobce tento závěr soudu I. stupně neodpovídá provedenému dokazování. Žalobce zdůraznil, že soud I. stupně při hodnocení věci nepřihlédl ani ke skutečnosti, která vyplynula z výpovědi Ing. Petra S., totiž, že po zavedení nové diagnostické metody poklesla spotřeba vozidel užívaných všemi dotčenými řidiči o 35-40 %, a to při stejném pracovním vytížení.

Nesprávné právní posouzení věci spatřoval odvolatel především v tom, že soud I. stupně učinil nesprávný závěr, že předmětem dohody o odpovědnosti za schodek na hodnotách svěřených k vyúčtování ze dne 22. 1. 2008 bylo pouze převzetí a odpovědnost za čipovou kartu. Takový výklad označil odvolatel za účelový a dovedl, že zaměstnanec podpisem této dohody převzal odpovědnost za veškeré další hodnoty, které převezme k vyúčtování později v době platnosti této dohody. Poukázal ještě na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, publikované pod sp. zn. 21 Cdo 2426/2009, ve kterém dovolací soud formuloval závěr, podle něhož nebyla-li na pracovišti s více zaměstnanci, kteří uzavřeli dohodu o hmotné odpovědnosti, dohodnuta společná hmotná odpovědnost, nečiní to neplatnými jejich individuální dohody o hmotné odpovědnosti. Soud I. stupně dále pochybil, když neaplikoval ust. § 252 odst. ř zák. práce a při formulaci právního závěru ve sporné věci přesunul důkazní břemeno na žalobce. Podle názoru žalobce tak učinil v přímém rozporu s § 252 zák. práce, přičemž nesprávně použil též analogii „in dubio pro reo“, která nemá v civilním právu oporu.

Žalobce prokázal, že mu škoda vznikla a odpovídá za ni žalovaný, kterému tak měla být dána možnost, aby prokázal, že tato škoda vznikla bez jeho zavinění.

Odvolatel zpochybnil též závěr soudu I. stupně, který se týkal eventuálního návrhu na zaplacení náhrady škody. Zdůraznil, že v řízení od počátku tvrdil, že se jedná o porušení povinnosti podle § 249 zák. práce a současně podle § 301 písm. d) zák. práce. Pokud tedy soud I. stupně uzavřel, že v řízení nebylo prokázáno, že by žalovaný porušil povinnosti stanovené v pracovní smlouvě, dohodě o hmotné odpovědnosti a dohodě o používání referentského služebního vozidla, jedná se o závěr, který nemá oporu v provedeném dokazování. Podle názoru odvolatele je naopak na místě minimálně závěr, že žalovaný porušil svou prevenční povinnost. Neinformování zaměstnavatele v tomto smyslu přitom nemůže být z podstaty věci jiné než zaviněné zaměstnancem, a to bez ohledu na to, zda jde o úmysl či pouze o nedbalost.

Ze všech těchto důvodů žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve vyjádření k odvolání zcela ztotožnil se skutkovými i právními závěry soudu I. stupně. Zdůraznil, že žalobce byl od počátku řízení v důkazní nouzi. Podle názoru žalovaného neunesl žalobce v řízení dokonce ani povinnost tvrzení. Žádný z provedených důkazů totiž neprokazuje, že by byly splněny podmínky vzniku nároku žalobce na náhradu škody od žalovaného. Podle názoru žalovaného se soud I. stupně s těmito skutečnostmi vypořádal zcela pregnančně. Odůvodnění rozsudku je podrobné a nelze mu ničeho vytknout.

Žalovaný proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil a žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odvolací soud přezkoumal postupem podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. napadený rozsudek soudu I. stupně i řízení, které jeho vydání předcházelo a důkazní řízení podle § 213 odst. 2 o. s. ř. zopakoval dohodou o odpovědnosti za schodek ze dne 22. 1. 2008 a dohodou o používání referentsky řízeného služebního vozidla ze dne 25. 5. 2011. Poté dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.

Žalobce uplatnil odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. b) o. s. ř., když namítl, že soud I. stupně nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem nebo jím označeným důkazům, především znaleckým posudkům. Odvolací soud konstatuje, že tento odvolací důvod může být založen pouze v řízeních, ve kterých se uplatní zásada koncentrace řízení ze zákona (§ 118b o. s. ř. nebo § 175 odst. 4 část první věty za středníkem o. s. ř.). O takový případ se ve sporné věci nejedná. Odvolací soud proto uzavřel, že tento odvolací důvod není ve věci založen.

Jako neopodstatněnou hodnotí odvolací soud námitku, že soud I. stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, když neprovedl žalobcem navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností. V této souvislosti žalobce namítl, že soud I. stupně pominul jako důkaz předložené znalecké posudky, které ověřily použitelnost dat vyčtených z řídicích jednotek motorů vozidel. Soud I. stupně však v napadeném rozhodnutí vycházel ze všech znaleckých posudků, zpracovaných Ing. Václavem Betkou (znalecký posudek č. 4495-44/2013 z 2. 3. 2013, č. 4570-119/2013 z 8. 7. 2013, č. 4596-145/2013, z 23. 7. 2013 a č. 4599 – 148/2013 z 23. 7. 2013), v průběhu řízení z nich činil skutková zjištění a v odůvodnění se s těmito zjištěními přesvědčivě vypořádal. Doplnění dokazování revizním

znaleckým posudkem by bylo v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení, jak bude rozebráno dále. Odvolací soud proto shledal, že ve věci není založen ani odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. d) o. s. ř.

Žalobce dále uplatnil odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. c) o. s. ř., neboť tvrdil, že řízení před soudem I. stupně je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Tzv. jinou vadu spatřoval v postupu soudu, který ve věci nenařídil zpracování revizního znaleckého posudku, ačkoliv měl podle pochybnosti o správnosti žalobcem předložených znaleckých posudků Ing. Václava Betky. Uvedenou námitku však lze podřadit spíše pod odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. e) o. s. ř., neboť žalobce tímto soudem I. stupně vytýkal neúplně a nesprávně zjištěný skutkový stav.

V dané věci provedl soud I. stupně dokazování v souladu s § 122 a násl. o. s. ř. Žalobcem předložené znalecké posudky, které obsahovaly doložku znalce ve smyslu § 127a o. s. ř., soud I. stupně při rozhodování hodnotil stejně jako by se jednalo o znalecké posudky, vyžádané soudem. Zároveň důkazní řízení doplnil i výsledkem znalce Ing. Václava Betky. V odůvodnění rozhodnutí pak provedené důkazy hodnotil v souladu s § 132 o. s. ř., tedy každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti. Dospěl přitom ke správnému závěru, že ze znaleckých posudků nelze učinit závěr o vzniku schodku na hodnotách svěřených žalovanému. Za této situace nebylo třeba ve věci provádět revizní znalecký posudek, jak se domnívá odvolatel, neboť se nejednalo o posudky nejasné či neúplné, nýbrž posudky, jejichž závěr neprokazoval tvrzení žalobce o vzniku škody. Soud I. stupně tedy nepochybil, pokud předložené znalecké posudky Ing. Betky nenechal přezkoumat jiným znalcem či znaleckým ústavem.

Soud I. stupně ve věci učinil správná skutková zjištění, s nimiž se odvolací soud ztotožňuje. Žalovaný byl u žalobce zaměstnán v hlavním pracovním poměru jako čistič kanalizačních zařízení. V průběhu trvání pracovního poměru byla mezi účastníky sjednána dohoda o odpovědnosti za schodek na hodnotách svěřených k vyúčtování. Předložená dohoda ze dne 22. 1. 2008 má náležitosti § 252 zák. práce (zákon č. 262/2006 Sb. ve znění platném do 31. 7. 2013, dále jen zákoník práce, ve zkratce zák. práce – poznámka odvolacího soudu). Z bodu 1. citované dohody se podává, že žalovaný převzal od zaměstnavatele v souvislosti s výkonem své práce jako hodnotu svěřenou k vyúčtování čipovou kartu na odběr pohonných hmot č. 7079323119651562006. Současně se zavázal, že učiní vše, aby bylo zabráněno ztrátě hodnot, které mu byly svěřeny k vyúčtování, provede veškerá opatření k jejich řádnému uchování a potřebná opatření k jejich ochraně a bude všechny uvedené hodnoty podle pokynů zaměstnavatele pravidelně vyúčtovávat. Dále se zavázal neprodleně zaměstnavatele upozornit na všechny nedostatky, které by znemožňovaly správně vykonávat jeho funkci spojenou s odpovědností k ochraně hodnot svěřených k vyúčtování, popřípadě písemně upozornit bezprostředně nadřízeného, že nemá vytvořeny potřebné pracovní podmínky.

Soud I. stupně dále vycházel ze správného zjištění, že mezi účastníky byla 25. 5. 2011 sjednána dohoda o používání referentsky řízeného služebního dopravního prostředku a odpovědnosti za způsobenou škodu. Na základě této dohody byla žalovanému svěřena k užívání (mimo jiné) dvě vozidla Mercedes Benz. Žalovaný se v článku V. posledně citované dohody zavázal, že se seznámí se směrnicí generálního ředitele č. 32/2006 a dále se zavázal dodržovat ustanovení § 250 - 274 zák. práce. Současně se zavázal, že při doplňování pohonných hmot bude dodržovat zásady čerpání do plné nádrže se současným zadáním stavu počítadla ujetých kilometrů nebo odpracovaných motohodin (článek VII. dohody). Mezi

účastníky bylo dále sjednáno, že tankování pohonných hmot do přenosných nádob - kanystrů je zakázáno, přičemž výjimku může povolit pouze manažer provozu.

Oporu v provedeném dokazování má rovněž zjištění soudu I. stupně, že pro jednotlivá vozidla byly v rozhodné době u žalobce zavedeny tzv. normované spotřeby, které vyplývaly z technického průkazu vozidel. Normovaná spotřeba vozidla byla stanovena garážmistrem, přičemž tato spotřeba znamenala podle výpovědi nadřízených maximální výši pohonných hmot, kterou mohlo vozidlo při dané činnosti spotřebovat. Každé vozidlo mělo v systému žalobce přiděleno své číslo, jednotliví řidiči potom prováděli záznamy o provozu vozidla, tzv. stazky. Při vyplňování výkazu vycházeli z ústní instrukce nadřízených a ze zkušenosti ostatních řidičů, speciální školení od zaměstnavatele nedostali. Ve stazkách se vyplňoval přepravní výkon, druh práce, jména posádky vozidla, jízda na určené místo, činnost nástavby, ujeté kilometry, údaje o tankování a o spotřebě. Řidiči přitom mohli zadávat buď spotřebu skutečnou či spotřebou normovanou, pokud se nelišila o více než 10 % od té skutečné. Výpovědi svědků Tomáše D., Bc. Jana B. (nadřízených žalovaného) bylo spolehlivě prokázáno, že řidiči nebyli u žalobce ohledně vyplňování stazek a spotřeby nijak zvlášť proškoleni. Měli jedinou instrukci, a to dočerpávat pohonné hmoty do plné nádrže. Současně bylo zjištěno, že mistři na pracovišti vyplněné stazky od řidičů kontrolovali, a to zejména z toho hlediska, zda nebyla překročena spotřeba daná normou (normovaná spotřeba). Čerpání pohonných hmot u všech předmětných vozidel probíhalo podle interních předpisů ve dvou čerpacích stanicích, které byly umístěny přímo v areálu žalobce v Praze. Čerpání pohonných hmot bylo možné pouze s kartou, chráněnou kódem. Nadřízení sledovali čerpání pohonných hmot na karty, měli možnost zjistit, kolik paliva který řidič v určitý den načerpal. Pohyb vozidel byl navíc sledován pomocí systému GPS. Hrdla nádrží vozidel byla opatřena sítí, které znemožňovala zpětné vysávání pohonných hmot do kanystrů. Kontrola těchto sítí se rovněž prováděla, u vozidel svěřených žalovanému nebylo jejich poškození zjištěno. Čerpací stanice byly osazeny kamerovým systémem. Žalovanému nebylo v rozhodné době vytýkáno, že by porušil vnitřní předpisy ohledně vyplňování výkazu pohonných hmot. V rozhodném období nebylo ani zjištěno, že by žalovaný jakkoliv manipuloval s pohonnými hmotami, například je přečerpával do kanystrů či podobně.

Soud I. stupně tedy na základě provedených důkazů dospěl ke správným skutkovým zjištěním. Odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. e) o. s. ř. proto není založen.

Odvolací soud souhlasí i se závěrem soudu I. stupně, podle něhož nebyly splněny podmínky, které by zakládaly odpovědnost žalovaného za schodek vzniklý na svěřených hodnotách, které byl jako zaměstnanec povinen vyúčtovat. Prvý uplatněný nárok na zaplacení částky 584.863 Kč s přísl. odůvodňoval žalobce údajnou odpovědností žalovaného za schodek na svěřených hodnotách, jimiž měly být žalovaným čerpané pohonné hmoty. Soud I. stupně tento nárok správně posoudil podle § 252 a násl. zák. č. 262/2006 Sb.

Podle § 252 odst. 1 zákoníku práce byla-li se zaměstnancem uzavřena dohoda o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci k vyúčtování, za které se považují hotovost, ceniny, zboží, zásoby materiálu nebo jiné hodnoty, které jsou předmětem obratu nebo oběhu, s nimiž má zaměstnanec možnost osobně disponovat po celou dobu, po kterou mu byly svěřeny, odpovídá za schodek vzniklý na těchto hodnotách. Předmětem dohody o odpovědnosti za schodek tedy mohou být pouze hodnoty určené k oběhu, s nimiž má zaměstnanec možnost nakládat po celý čas, po který mu byly svěřeny.

V dané věci bylo zjištěno, že předmětem sjednané dohody o odpovědnosti byla čipová karta na odběr pohonných hmot, nikoliv pohonné hmoty samotné. Konkrétní čipová karta na odběr pohonných hmot však nemůže být hodnotou svěřenou k vyúčtování, neboť nejde o hodnotu určenou pro oběh nebo obrat. Předmětem dohody o odpovědnosti za schodek, sjednané mezi účastníky, však nebyly a ani nemohly být samotné pohonné hmoty, které žalovaný při výkonu pracovní činnosti čerpal, neboť u této komodity (paliva) chybí charakteristický znak svěřených hodnot, které je zaměstnanec povinen zaměstnavateli vyúčtovat, a to určení pro oběh anebo obrat, spolu s osobní dispozicí odpovědného zaměstnance po celou dobu, po kterou mu hodnoty jsou zaměstnavatelem svěřeny. Soudní praxe se proto ustálila v závěru, že zásoby paliva či pohonných hmot nemohou být předmětem dohody o hmotné odpovědnosti, neboť nejde o hodnoty určené pro oběh či obrat, které by bylo možno vyúčtovat (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 1985, sp. zn. 13 Co 272/85, publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu 9 - 10/1988 na s. 449). Uvedený judikatorní závěr je platný i v režimu současného zákoníku práce.

Z výše uvedeného plyne, že v dané věci není splněna základní podmínka odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat, když žalobcem tvrzené hodnoty (pohonné hmoty) nemohou být předmětem takovéto dohody. Z tohoto důvodu byl správný závěr soudu I. stupně, že schodek na svěřených hodnotách, tak jak byl žalobcem tvrzen, nemohl na základě předložené dohody o odpovědnosti ze dne 22. 1. 2008 vůbec vzniknout. V přezkoumávané věci proto nejsou splněny podmínky odpovědnosti žalovaného za schodek na svěřených hodnotách ve smyslu § 252 odst. 1 zák. práce.

Odvolací soud pro úplnost dodává, že v dané věci nebyla zjištěna ani obecná odpovědnost žalovaného za tvrzený schodek na svěřených hodnotách. V řízení před soudem I. stupně totiž bylo zjištěno, že žalovaný řádně plnil své povinnosti při provádění pracovních úkonů, když při čerpání pohonných hmot a při vyplňování výkazu o jejich spotřebě (tzv. stazky) postupoval v souladu s pokyny nadřízených a též v souladu s vnitřními předpisy a s obvyklou praxí, přičemž mu zaměstnavatelem nebylo žádné pochybení ani vytýkáno. Na straně žalovaného tak nebylo prokázáno zaviněné porušení povinnosti při plnění pracovních úkolů, které je předpokladem odpovědnosti zaměstnance podle § 250 odst. 1 zák. práce.

Soud I. stupně učinil správný právní závěr rovněž v případě druhého (eventuálního) návrhu žalobce na zaplacení náhrady škody 90.825 Kč s příslušenstvím. Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně, že ve věci nebylo prokázáno, že by žalovanému bylo v rozhodné době známo, že u žalobce dochází ke ztrátám na pohonných hmotách a že tím vzniká škoda na majetku zaměstnavatele. V řízení nebylo zjištěno ani žádné porušení pracovních povinností žalovaného ve smyslu § 249 odst. 1 zák. práce ve spojení s § 301 písm. c), d) zák. práce. Naopak, z výslechu nadřízených zaměstnanců a výpovědi kolegů žalovaného má i odvolací soud za prokázané, že žalovaný při vykazování spotřeby postupoval v souladu s vnitřními předpisy a obvyklou praxí, jak rozebráno výše. Ve sporné věci nebylo zjištěno, že by žalovaný jakkoliv manipuloval s pohonnými hmotami (například je z nádrže přečerpával do kanystru), nebylo ani zjištěno, že by u vozidel jemu svěřených byla poškozena ochranná mřížka. V řízení před soudem nebylo ostatně tvrzeno ani prokázáno, že by žalobce žalovanému v rozhodné době vytýkal jakékoli porušení povinností zaměstnance, spojených s výkonem jeho pracovní činnosti.

Odvolací soud proto uzavřel, že soud I. stupně věc správně posoudil i po stránce právní. Odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. g) o. s. ř. ve věci není založen.

Na základě těchto skutečností postupoval odvolací soud podle § 219 o. s. ř. a napadený rozsudek ve výrocích o věci samé potvrdil jako věcně správný, včetně věcně správného výroku o nákladech řízení mezi účastníky, jehož znění odpovídá ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř.

Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř., neboť žalovaný byl v odvolacím řízení zcela úspěšný. Náklady řízení na straně žalovaného, který byl zastoupen advokátkou, jsou tvořeny odměnou advokátky podle § 7 bod 6., § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. g) a k) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve spojení s § 12 odst. 3 této vyhlášky za 2 úkony právní služby po 11.020 Kč, náhradou hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téhož předpisu za 2 úkony právní služby po 300 Kč a náhradou za 21% DPH v částce 4.754,40 Kč. Po zaokrouhlení na celé koruny tak dosáhla náhrada nákladů odvolacího řízení částky 27.394 Kč.

Náhrada za DPH je součástí nákladů řízení podle § 137 odst. 1 a 3 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. Náklady řízení jsou splatné k rukám advokátky žalovaného (§ 149 odst. 1 za použití § 224 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **l z e** podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

V Praze dne 3. února 2016

Mgr. René Fischer v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Zdeňka Vašková